

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ІКЖЦ

УАППО

Українська асоціація представниць
правоохоронних органів

РЕАЛІЗАЦІЯ ҐЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

V Міжнародна науково-практична конференція
(16 травня 2024 року)

УДК 305:355.08]08(043.2)

P-31

Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони: стан, проблеми, перспективи : тези V Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 16 травня 2024 року). Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2024. 458 с.

Видання містить тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції “Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони: стан, проблеми, перспективи”, яка відбулась в онлайн-режимі 16 травня 2024 року у м. Хмельницький на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

УДК 305:355.08]08(043.2)
© Видавництво НАДПСУ, 2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету – заступник ректора (проректор) з навчальної та наукової роботи Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького доктор педагогічних наук, доцент полковник Сергій БІЛЯВЕЦЬ;

заступник голови оргкомітету – начальник відділу – головний науковий співробітник науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидат педагогічних наук, доцент полковник Юрій ДЕМ'ЯНЮК;

члени оргкомітету:

Урядова уповноважена з питань гендерної політики, докторка юридичних наук, кандидатка філософських наук, професорка, заслужена юристка України, Катерина ЛЕВЧЕНКО;

помічниця Голови Державної прикордонної служби України з гендерних питань полковник Олеся КЛИМЕНКО;

помічниця ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (з гендерних питань), заслужена працівниця освіти України, докторка психологічних наук, професорка полковник Олена ВОЛОБУЄВА;

помічник ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького з міжнародного та міжвузівського співробітництва – начальник групи міжнародного та міжвузівського співробітництва, кандидат педагогічних наук, доцент полковник Андрій ЯНКОВЕЦЬ;

начальник режимно-секретного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Олександр КОВАЛЕНКО;

начальник видавництва Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Олег СВИДЕРСЬКИЙ;

міжнародна та національна експертка з гендерних питань, засновниця та старша аналітикиня Інформаційно-консультативного жіночого центру Олена СУСЛОВА;

програмна менеджерка Української асоціації представниць правоохоронних органів Юлія НІКОЛАЙЧУК;

професор кафедри адміністративної діяльності факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького доктор юридичних наук, професор Валентин ЗЬОЛКА;

секретарка оргкомітету – старша наукова співробітниця відділення планування та контролю наукової та науково-технічної діяльності науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького кандидатка наук з державного управління Ілона ЯРМОЛИНСЬКА.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОНАННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ОBOB'ЯЗКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Діана ПОХІЛЬКО

Сотні років жінки боролися за свої права. Боролися за право бути повноцінним членом, а точніше, членкинею суспільства. Уже сьогодні напевно можна з гордістю сказати, що законодавчо гендер не має значення, а ні при призначенні на посаду, а ні в політичній діяльності, а ні в догляді за дитиною. Жінки мають усі права та вільний вибір в обираванні професії, колі інтересів та діяльності. Так само й чоловіки отримали повноцінні права та можливості в догляді за дитиною (мають можливість офіційно та законно оформлювати відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку), й у виборі сфери діяльності.

А чи дійсно жінки та чоловіки мають рівні права? Візьмемо до аналізу рівність у правах на виконання функцій батьківства в сучасних умовах війни.

Згідно з Законом України про “Про військовий обов’язок і військову службу” кожен громадянин України повинен стати на захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності. Починаючи з 27 до 60 років кожен чоловік, громадянин України, повинен захищати територіальну цілісність України. Є лише певний, невеликий перелік обставин, які знімають з чоловіка цей обов’язок (стан здоров’я, стан здоров’я членів його родини (дружини, батьків, дітей), наявність трьох чи більше дітей неповнолітнього віку тощо). Водночас бути на військовому обліку зобов’язані всі чоловіки з 18 років.

Щодо жінок, в цьому Законі, сказано, що на військовий облік повинні стати лише всі фахівчині медичного секто-

---

ру та суміжних професій. При цьому проходження служби жінкою відбувається лише за її власним бажанням. Тобто лише за власним бажанням жінка може стати на захист держави.

Стаючи на захист держави, ідучи на службу, чоловік чи жінка втрачає можливість повноцінно виконувати свої батьківські обов'язки. Це може звучати досить грубо та голосно, але це дійсно так:

по-перше, втрачається можливість постійного проживання зі своєю дитиною, й виконання частини своїх щоденних побутових обов'язків. Як правило, сім'ї військовослужбовців живуть дистанційним життям, будь-яка комунікація між подружжям та дитиною відбувається лише за допомогою засобів зв'язку. Можна сказати, що є лише онлайн-родина. Довготривале проживання в такому форматі спотворює в когнітивній карті дитини уявлення про родину, про роль батька та матері (які на сьогодні є рівними);

по-друге, втрачається можливість брати активну участь у вихованні дитини, її навчанні та розвитку. Ідучи на службу, батько чи матір залишає виховання, та й всю відповідальність зокрема за свою дитину на іншого з батьків, або взагалі на бабусь чи дідусів. Так, з люблячого дорослого, теплого й ніжного, який завжди допомагає впоратися з усіма складнощами дорослішання, перетворюється в міфічного героя, який десь там далеко, і не може надати необхідну підтримку дитині, коли це для неї є вкрай необхідним. На жаль, такі жорстокі реалії сьогодення ще матимуть свій негативний відбиток на психіці дитини.

Також хочемо наголосити, що за діючими законами, лише жінки мають відстрочку від призову та необхідності проходження служби, якщо вони знаходяться у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку, чоловіки в такому випадку не звільняються від обов'язкового проходження служби.

Отже, можна сказати, що в питанні можливості виконання батьківських обов'язків жінки сьогодні мають більше привілеїв, ніж чоловіки. Якщо політика держави спрямована на урегулювання прав чоловіків та жінок, то ці моменти необхідно враховувати при складанні нових нормативних документів.

<i>Особливості діяльності жінок-саперів у сегменті гуманітарного розмінування</i> Владислав ПЛАТОНОВ	318
<i>Гендерні виміри кібербезпеки та інформаційної безпеки</i> Анна ПЛОЩИК	322
<i>Гендерна рівність під час збройних конфліктів – шлях до справедливого суспільства</i> Василь ПОЛОНЧУК, Євген ОРЛОВ, Валентин МАЗУР, Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ	325
<i>Деякі питання гендерної нерівності щодо можливостей виконання батьківських обов'язків під час війни</i> Діана ПОХІЛЬКО	328
<i>Рівні права та можливості жінок і чоловіків щодо просування по службі в секторі безпеки і оборони</i> Анастасія ПРИСАКАР, Юлія АДАМЧУК	331
<i>Упровадження стандартів НАТО із забезпечення гендерних перспектив у підготовку особового складу Державної прикордонної служби України</i> Наталія РАДЧЕНЯ	334
<i>Правові аспекти гендерної рівності</i> Андрій САВЧУК	338
<i>Гендерна освітня технологія у сучасних трансформаційних процесах вищої школи України</i> Ірина САЄНКО, Тарас ОСТАПЧУК, Оксана КРИТЕНКО, Наталія БІЛОНОЖКО	342
<i>Аспекти гендерної рівності</i> Олександр САМОЙЛЕНКО, Віталій ГУЛА, Дар'я ГУДЕНЕЦЬ	347
<i>Гендерні стандарти НАТО у секторі безпеки і оборони</i> Олександр САМОЙЛЕНКО, Віталій ГУЛА, Вікторія КИРИЧЕНКО	351

**РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**Тези V Міжнародної науково-практичної конференції
(16 травня 2024 року)**

Коректори: С. С. Кондратюк, О. Л. Грицева, Т. О. Маляр, І. М. Бабина, Ю. О. Бабій
Комп'ютерна верстка О. В. Філіпенко

Відповідальність за достовірність фактів та інших даних несуть автори

Здано до набору 21.05.2024. Підписано до друку 13.06.2024

Формат 60×84/16. Гарнітура SchoolBook. Тираж 20 прим.

Ум. друк. арк. 26,62. Обл.-вид. арк. 27,48

Видавництво Національної академії

Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3010 від 22.10.2007